

Працевлаштування хореографів за кордоном

*Кедік А.А., студентка гр.Ю-05 юридичного факультету СумДУ
Науковий керівник – Кисельова О.І., к.ю.н., доцент кафедри АГПФЕБ СумДУ*

Кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується [1].

Системна криза українського суспільства призвела до того, що значна кількість українських громадян намагаються виїхати за кордон з метою у такій спосіб вирішити свої життєві проблеми. Кризовий стан суспільства викликає суттєве зниження рівня життя населення та породжує підвищення рівня безробіття. Поштовхом до працевлаштування за кордон є значно нижчий, ніж у сусідніх країнах рівень добробуту населення, наявність складних політичних суперечностей в Україні. Порівняно з 90 рр., коли за кордон виїжджали працювати висококваліфіковані працівники, після революції в Україні, до іноземних країн стали мігрувати працівники, у сфері інтелектуальної власності. Хореографи, як суб'єкти права інтелектуальної власності являються мігрантами, які більше всього залишають Україну у пошуках роботи.

Хореографічне мистецтво пройшло складний шлях еволюційного розвитку і стало вагомим частиною культурного існування людства, складним за своїм змістом та суттю об'єктом правового захисту, оскільки створення самого твору хореографами, балетмейстрами є тривалою інтелектуальною діяльністю людини. У вітчизняній науці, на жаль, досі не сформовано спеціальної галузі знань з хореографії. Так, в Західній Європі, зокрема у Франції, Швейцарії, Бельгії, Великій Британії, цілком визначено таку галузь, що включає – теорію й історію танцю. У вітчизняній науці мистецтво й культура представлені такими спеціальностями, як «Мистецтвознавство» та «Теорія й історія культури», «Культурологія» [3].

Взагалі хореографія – це новітній вид хореографічного мистецтва, сформований під впливом соціально-політичних, філософських, технологічних, стилістичних характеристик культури ХХ ст., що виявили в танці імпровізаційність та індивідуальність, а також стабілізували його синтезовану структуру.

Отже, хореографія – вид мистецтва, в якому завдяки ритмічній зміні систематизованих художньо зумовлених положень людського тіла створюються танцювальні образи. Основним виражальним засобом є узгоджене і послідовне поєднання рухів рук, ніг, корпусу, голови, різноманітний гармонійний ритм яких фіксується в танцювальних позах, жестах, міміці [3]. Це техніка рухів і вправ чітка, динамічна, побудована на демонстрації зусиль виконання, естетика рухів реальна, іноді побутова та брутальна, жест точно відтворює психологію, справжній емоційний стан.

Хореографія в даний час є досить популярною сферою зайнятості працюючого населення у сфері інтелектуальної власності. Професія хореографа не менш складна і відповідальна, ніж інші професії сфери «Працівники культури, кіно і театру». Адже Хореограф повинен відмінно знати не тільки теорію своєї роботи, але і бути чудовим практиком.

Тим більше, кваліфікація хореографа важлива з погляду кар'єрного зростання. Погодьтеся, навряд чи директор підвищить некомпетентного хореографа і дасть зелене світло в подальшому просуванні в роботі.

Що стосується фінансового питання роботи хореографом, то тут, як і в багатьох інших спеціальностях, зарплата залежить в першу чергу від регіону мешкання хореографа, специфіки установи, в якій працює Хореограф і політики підприємства відносно рівня заробітної плати для співробітників. Неважливо, хто виконує танець (група хлопчиків або кордебалет) руху в ньому завжди пов'язані один з одним, а не хаотичні. Це результат хореографічної роботи. Хореограф працює з танцюристами, щоб додати їх рухам завершеність, яка предстає перед глядачами у вигляді танцювального твору. Деякі хореографи використовують свої навички для переробки вже існуючих танців, інші за допомогою техніки на зразок контактної імпровізації створюють абсолютно нові роботи.

Хореограф проводить тренування з танцюристами, увечері відвідує і оцінює їх виступ, а в решту часу займається адміністративною роботою. Ще хореограф розробляє ідеї, проводить оцінювання і відбір танцюристів, підбирає костюми, музику і т.д.

На мою думку в Україні працевлаштування хореографів не є перспективним, оскільки й надання освіти в даній галузі, не відповідає європейським нормам. Більшість успішних українських хореографів здобули свої, індивідуально займаючись у іноземних професіоналів та за допомогою ЗМІ. Покинувши Україну задля роботи хореографом, або танцівником в шоу-балеті тощо, є правильним рішенням. В більшості випадків, працівниками в даній сфері – є молодь віком від 18 до 30 років. Хореографи працевлаштовуються на роботу за кордон на загальних підставах, як і будь-які інші працівники різних сфер трудової діяльності, крім особливих випадків передбачених законодавством України чи іноземної держави.

Проаналізувавши сайти про працевлаштування за кордоном, можна зробити висновок – для того, щоб працювати в сфері хореографії в іноземній державі слід виконати наступні вимоги, які безпосередньо роботодавець ставить до найманих працівників, відповідно до законодавства той чи іншої іноземної держави: грамотне портфоліо хореографа; готовність на роботу на строк не менше 3 місяців (оскільки менші строки роботи не дадуть гарного результату); наявність закордонного паспорта; професійний якости (залежно від артиста; досвід роботи на сцені).

Умови роботи визначаються за домовленістю сторін, при укладанні контракту. Досить важливим у роботі в даній сфері, так це індивідуальність на гарантія захисту своєї хореографічної постановки, оскільки без цього заробіток буде незначним, а власні авторські права будуть порушені.

ЗУ «Про авторські та суміжні права» виключив положення, згідно з якими хореографія охоронялася, тільки якщо вона була спеціальним чином викладена. Єдиної, загально визнаної системи запису хореографії немає, тому, згідно з новим законом, це не обмовляється: хореографія охороняється в будь-якому випадку, як би вона не була зафіксована. Право інтелектуальної власності на виконання виникає з моменту першого його здійснення. Право інтелектуальної власності на хореографічний твір виникає з моменту його створення. Хореограф створює нову оригінальну хореографічну постановку, закон забезпечує йому повний обсяг охорони його авторських прав.

Все частіше на паркеті танцюристи, виконують не лише загальновідомі танцювальні фігури, але і свої авторські рухи. І не всім подобається, коли за ними починають повторювати: адже якщо знахідка ще не здобула популярність у публіки, то просто прикро, що автором можуть визнати когось іншого, та відповідний заробіток буде отриманий іншою особою, якщо ж повторюється «фішка» хореографа, тим більше що продовжує танцювальну кар'єру, то тут можуть виникнути різні непорозуміння.

Правова охорона надається суб'єктам суміжних прав незалежно від призначення, змісту, цінності об'єктів суміжних прав тощо, а також способу чи форми їх вираження. Як і будь-які інші об'єкти авторських прав, хореографічні твори не підлягають обов'язковій реєстрації. Більш того, немає спеціальної процедури реєстрації прав на постановку танцю (як є, наприклад, для комп'ютерних програм). Тому можна застосувати загальні способами захисту авторських прав. Вони всі застосовні і для захисту хореографічних творів.

Що стосується рекомендацій по юридичному захисту саме танцювальних номерів, то доречними і хорошими доказами авторських прав були б:

- 1) експлікація (пояснення умовних позначень, що вживаються на планах, використовується в фільмах) хореографічного твору [4]. Тобто слід зробити докладний опис хореографічної постановки, забезпечити її текстовими коментарями, зафіксувати змалюванням танцювальних рухів; 2) при постановці хореографічного твору (при його виконанні) слід записати процес на відео, можна зробити фотосесію (серію фотознімків) ключових танцювальних па або всього танцювального номера. Відеозапис хореографічної постановки є найбільш ефективним доказом та засобом захисту авторських прав, оскільки є найбільш потужним інструментом підтвердження факту публічного виконання, якщо, звичайно, відео датоване певним числом. Зазначення дати обов'язково, так як носієм суміжних авторських прав є перший публічний виконавець.

З метою подолання відтоку трудових ресурсів в сфері інтелектуальної власності за кордон держава повинна спрямувати свою діяльність на створення нових робочих місць для розвитку творчої хореографічної діяльності, подолання бідності (в іноземних державах це переважно

некваліфіковані спеціалісти, в Україні ж інтелектуальна еліта), створення міцного середнього класу, посилити внутрішню консолідацію населення.

Література:

1. Конституція України: Закон України від 26 червня 1996//ВВР. – 1996. – №30. [Електронний ресурс]. Режим доступу:<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%80>

2. Про авторське право та суміжні права: Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ// Відомості Верховної Ради 1994, № 13, ст.64. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>

3. Єрмакова Я. В. Формування хореографічної культури підлітків засобами народної хореографії: дип. Роб. Одеса, 2008. – 38 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ua.coolreferat.com/Формування_хореографічної_культури_підлітків_засобами_народної_хореографії

4. Словопедія: словник іншомовних слів. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://slovopedia.org.ua/36/53397/239272.html>

Міжнародно-правове забезпечення стабільності та безпеки суспільства : матеріали науково-теоретичної конференції викладачів, аспірантів та студ. юридичного фак-ту, м. Суми, 25 травня 2013 р. / Ред.кол.: А.М. Куліш, М.М. Бурбика, М.І. Логвиненко, В.М. Семенов, А.В. Баранова. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 29-31.